

DIGYRCIDUM BOURGUIGNATI (PALADILHE, 1869) (BITHYNIIDAE) IN LEIDEN

W.J.M. Maassen

Digyracidum bourguignati (Paladilhe, 1869) (Bithyniidae) in Leiden

A record for *Digyracidum bourguignati* (Paladilhe, 1869) for the Netherlands (Leiden) is discussed. After investigations by Falkner et al. (2002) the species turned out to be a synonym of *Bythinia tentaculata* (Linnaeus, 1758).

Het is al veel langer bekend dat de malacologen in Rusland iets anders over het soortbegrip denken dan wij. Zij beschouwen soorten (volgens onze opvatting) vaak als subgenera en splitsen deze subgenera dan met behulp van soms ietwat dubieuze kenmerken, veelal verlucht met zeer grove tekeningen, in soorten (in onze ogen vaak niet meer dan dubieuze vormen)! Onze eigen *Pisidium*-specialist, J.G.J. Kuiper, schreef hierover in het verleden al eens in het correspondentieblad.

Al jaren ben ik geabonneerd op het Russische tijdschrift *Ruthenica*, waarin naast soms voortreffelijke artikelen ook een aantal publicaties verschijnen, die volgens velen niet echt door de beugel kunnen. Zo werd in dit tijdschrift in 1995 door Beriozkina, Levina en Starobogatov een artikel gepubliceerd, dat gewijd was aan een revisie van de Bithyniidae van Rusland en de Oekraïne. Hierin werden een aantal nieuwe genera en subgenera beschreven alsmede een drietal nieuwe soorten.

Tijdens zijn verblijf in Leiden in 1991 verzamelde de Russische malacoloog A. Schileyko een aantal mollusken in een sloot tegenover zijn tijdelijke onderkomen. Een door hem verzameld monster duikt nu op in dit artikel over de Bythinidae van Rusland en de Oekraïne (Beriozkina et al., 1995) onder de naam *Digyracidum bourguignati* (Paladilhe, 1869). De soort zou een uiterst merkwaardige verspreiding hebben: beschreven van Perpignan, departement Pyrénées Orientales (Frankrijk), verder bekend uit Ollioules, departement Var (Frankrijk), uit Tripolye, Kiev-regio (Oekraïne), uit de rivier Khurdun in de delta van de Volga en dus ook uit Leiden.

In het overigens voortreffelijke boek over de Nederlandse zoetwatermollusken (Gittenberger et al., 1998) zal men deze naam vergeefs zoeken, zelfs niet onder de synoniemen van *B. tentaculata* (Linnaeus, 1758). Waarschijnlijk is deze publicatie over het hoofd gezien, want men gaat nu eenmaal niet in een artikel over Russische mollusken zoeken naar Nederlandse vondsten! Toch bleef deze melding me meer of minder bezig houden, maar gebrek aan tijd belette me om dit proberen op te lossen.

Onlangs dook de soort weer op in de 'checklist' van de 'Mollusques continentaux de France'. De auteurs beschouwen de soort *Digyracidum bourguignati* na studie van het typemateriaal als een synoniem van de ons welbekende *Bythinia tentaculata*.

Literatuur

- Beriozkina, G.V., O.V. Levina & Y.I. Starobogatov, 1995. Revision of Bithyniidae from European Russia and Ukraine. *Ruthenica*, 5: 27-38.
 Falkner, G., T.E.J. Ripken & M. Falkner, 2002. Mollusques continentaux de France. Liste de référence annotée et bibliographie. *Patrimoines naturels*, 52. 350 pp.
 Gittenberger, G., A.W. Janssen, W.J. Kuijper, J.G.J. Kuiper, T. Meijer, G. van de Velde & J.N. de Vries, 1998. De Nederlandse zoetwatermollusken. Recente en fossiele weekdieren uit zoet en brak water. *Nederlandse Fauna*, 2. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden. 288 pp.

Adres van de auteur:

Nationaal Natuurhistorisch Museum
 Postbus 9517
 2300 RA Leiden
 E-mail: maassen@naturalis.nnm.nl